

Univerzita Karlova

Ústav pro dějiny umění FFUK

Praha 2016

Viktória Beličáková, Podoby národního mýtu: slovenská malba tridsiatych rokov a počas druhej svetovej vojny.

Bakalářská práce

Oponentský posudek

Bakalářská práce Viktórie Beličákové je soustředěna k výraznému tématu hledání národní identity prostřednictvím výtvarného umění. Oceňuji tuto volbu, která je právě v současné době aktuální i v českém prostředí, jak nedávno naznačil i český projekt Budování státu. Jeho součástí bylo ostatně, byť velmi málo, zmiňováno i slovenské umění. Domnívám se, že alespoň malá reflexe této souvislosti v předkládané bakalářské práci chybí. Nemění to ale nic na skutečnosti, že autorka podnikla rozsáhlý a značně komplexní průzkum slovenského umění zvoleného období, reflektuje důležitou zejména slovenskou literaturu vztahující se k slovenskému meziválečnému a válečnému umění, celou práci dobře teoreticky zasazuje do obecné problematiky mýtu, a podařilo se jí podat kvalitní úvahu o zvoleném - a zároveň klíčovém - segmentu slovenského meziválečného umění.

Kapitoly zaměřené teoreticky k mýtu, k historickému kontextu Slovenska v daném období a k přehledu slovenského výtvarného umění od 30. let do konce 2. světové války jsou dobře strukturované a vysoce informativní. Rovněž pátá kapitola, zaměřená k hledání slovenského mýtu ve výtvarném umění zvoleného období je přehledná a neopomíjí žádné důležité slovenské autory. Osobně bych věnovala více pozornosti výjimečným osobnostem slovenské malby, za něž považuji Cypriána Majerníka a Ľudovíta Fullu, ti se v práci poněkud ztrácejí. Přestože, anebo možná právě proto, že se jádro práce vztahuje k problematice mýtu, chybí mi trochu větší pozornost k otázce slovenské mýtotvorné malby a kýče, jehož přítomnost v tvorbě některých autorů naznačuje autorka jen okrajově. Týká se ovšem i Martina Benky, a tedy jednoho z hlavních autorů této orientace, což pokládám za podstatné. Zajímavé by v této souvislosti bylo věnovat alespoň trochu pozornost rovněž jiným médiím, kupř. Bielikovu filmu Zem spieva a rovněž fotografiím Karla Plicky, a nabízí se možnost porovnat slovenskou mýtotvornou tvorbu s paralelními tendencemi v SSSR a rovněž v Německu.

Beličákovou uváděné příklady jednotlivých témat, do nichž hledání slovenského mýtu strukturuje, je věrohodné. Domnívám se jen, že obrazový materiál, který je sám o sobě pozoruhodný, by asi neměl zasahovat do sklonku čtyřicátých let. V té době už se lidovost v Československu stává součástí státní ideologie, a bylo by tak třeba hodnotit tyto pozdní malby nejen v kontextu slovenském, ale v souvislostech celostátních.

Větší pozornost by měla autorka věnovat jazykové redakci textu.

Naznačené další otázky týkající se zvoleného tématu by rozšířily a prohloubily pohled na slovenskou výtvarnou scénu, konstatuji ale, že text předkládaný jako bakalářská práce je zdařilý. Navrhuji hodnotit ho jako výborný.

Doc. PhDr. Marie Klimešová Ph.D.

3. září 2016